

صلاة الجمعة:

نماز جمعه:

س ۱۰۴ / يمتد وقت الجمعة بامتداد وقت الظهر، هل يعني أنّ وقتها يمتد إلى ما قبل الغروب بمقدار أداء صلاة العصر؟

پرسش ۱۰۴:

وقت نماز جمعه به اندازه وقت نماز ظهر می باشد. آیا این به آن معنا است که وقت نماز جمعه تا پیش از غروب تا به اندازه زمان به جا آوردن نماز عصر، ادامه دارد؟

ج / يمتد وقتها كما ذكرت.

پاسخ:

وقت آن همان طور است که شما گفتی.

س ۱۰۵ / كم هي مدة صلاة الجمعة من بدء الأذان حتى نهاية ركعتي الجمعة؟

پرسش ۱۰۵:

مدت نماز جمعه از شروع اذان تا انتهای دو رکعت نماز جمعه چقدر است؟

ج / لا يشترط مدة، ولكن يعتبر أن تكون كافية للخطبتين والركعتين، كما يستحب للإمام التخفيف في تمام فيتجنب الإطناب الممل والاختصار المخل.

پاسخ:

مدت زمان معینی برای آن شرط نشده است؛ اما زمان باید برای خواندن دو خطبه و دو رکعت کافی باشد. مستحب است امام کوتاه کند و از طولانی کردن کسالت آور و همچنین مختصر کردنی که اختلال ایجاد کند، پرهیزد.

س ۱۰۶ / أحياناً لا يتوفر العدد المطلوب بعد الزوال أي في أول الوقت، ويتوفر بعد ساعتين من الزوال وكانوا قد صلوا الظهر أول الوقت، فهل يجب عليهم إعادة الصلاة جمعة إن اجتمع العدد؟ وماذا إذا لم يكن قد صلوا الظهر؟

پرسش ۱۰۶:

گاهی تعداد افراد کافی بعد از زوال -یعنی اول وقت- جمع نمی‌شوند، و پس از سپری شدن دو ساعت از زوال جمع می‌شوند و این در حالی است که نماز ظهر را در اول وقت خوانده‌اند. آیا تکرار نماز جمعه در صورت جمع شدن افراد کافی واجب می‌باشد؟ اگر نماز ظهر را نخوانده باشند چطور؟

ج/ يستحب إقامة صلاة الجمعة مع عدم وجود إمام معين للصلاة، ويجب إقامة صلاة الجمعة مع وجود إمام معين للصلاة عينه الإمام المعصوم، أو من عينه الإمام لتعيين أئمة الجمعة. فيجب على هذا الإمام إقامة صلاة الجمعة عند توفر العدد وبقية الشروط عند وقت الزوال، فإن لم يتوفر العدد عند الزوال وصلى الظهر لم يجب عليه بعدها إقامة الجمعة. أما إن أجزأه بعد الزوال حتى اكتمل العدد فيجب عليه عندها إقامة الجمعة مادام الوقت باقياً، ومع العلم بوجود إمام معين للصلاة فيجب الحضور عنده أو في المكان الذي يعينه لإقامة صلاة الجمعة، ومع العلم بإقامتها يجب الحضور.

پاسخ:

در صورتی که امامی معین وجود نداشته باشد اقامه نماز جمعه مستحب است، و با وجود امامی که امام معصوم او را منصوب نموده باشد و یا با وجود کسی که امام برای تعیین ائمه جمعه معین کرده باشد، اقامه نماز جمعه واجب است. بر این امام اقامه نماز در هنگام زوال و در صورتی که افراد کافی حضور داشته باشند و بقیه شروط هم محقق شده باشد واجب می‌باشد. اگر هنگام زوال تعداد افراد کافی نبود و او نماز ظهر را خواند، دیگر خواندن نماز جمعه بر او واجب نیست. اما اگر پس از زوال نمازش را به تأخیر انداخت تا اینکه تعداد نفرات کافی جمع شدند، اقامه نماز جمعه مادامی که وقت باقی است، بر او واجب می‌باشد؛ و با علم به اینکه امام تعیین شده برای نماز وجود دارد، واجب است نزد او و یا جایی که او برای اقامه نماز تعیین کرده است حاضر شوند، و با دانستن اقامه نماز، حضور در آنجا واجب می‌باشد.

س ۱۰۷ / عند عدم توفر العدد، هل الأفضل الانتظار فترة رجاء اكتمال العدد والصلاة الجمعة حينذاك، أو أداء الصلاة ظهراً في أول الوقت؟

پرسش ۱۰۷:

در صورتی که تعداد کافی برای اقامه نماز حاضر نباشند، آیا مدتی منتظر ماندن به امید تکمیل شدن تعداد و اقامه نماز جمعه بهتر است یا اقامه نماز ظهر در اول وقت؟

ج / الأفضل الانتظار إن كان يرجى اكتمال العدد.

پاسخ:

اگر امید کامل شدن نفرات وجود دارد، منتظر ماندن بهتر است.

س ۱۰۸ / هل يكمل الصبي المميز العدد الذي تنعقد به الجمعة؟

پرسش ۱۰۸:

آیا پسر بچه مميّز می تواند تعداد نماز گزاران برای اقامه نماز جمعه را تکمیل کند؟

ج / لا يكمل العدد بالصبي المميز.

پاسخ:

تعداد با پسر بچه مميّز تکمیل نمی گردد.

س ۱۰۹ / هل المرأة والعبد إن حضرا صلاة الجمعة تجب عليهم الصلاة ويحسبون من العدد الذي تنعقد به الجمعة؟

پرسش ۱۰۹:

آیا زن یا بنده اگر در محل نماز جمعه حضور پیدا کند، نماز بر او واجب می شود و جزو تعدادی که لازم است تا نماز جمعه منعقد گردد به حساب می آیند؟

ج / إذا تكلفوا الحضور وجبت عليهم الجمعة ويحسبون من العدد وتنعقد بهم الجمعة.

پاسخ:

اگر متحمل زحمت حضور شدند، نماز جمعه بر آنها واجب می‌شود و جزو تعداد محسوب می‌گردند و نماز جمعه با آنها منعقد می‌گردد.

س ۱۱۰ / الأعرج الذي بإمكانه حضور الجمعة هل يجب عليه الحضور؟

پرسش ۱۱۰:

کسی که پایش لنگ است، اگر حضور در نماز جمعه برایش امکان‌پذیر باشد آیا حضور برایش واجب می‌شود؟

ج / لا يجب عليه الحضور.

پاسخ:

حضور بر او واجب نمی‌باشد.

س ۱۱۱ / إذا لم يكن الإمام موجوداً ولا من نصبه للصلاة تستحب صلاة الجمعة، هل يقصد بعد وجود الإمام ومن نصبه عدم حضورهما الصلاة مع وجودهما في مكان آخر، أو مقصود شيء آخر، وماذا إذا عقدت الجمعة بعدم حضورهما ولكن بتوجيه وإرشاد من الإمام؟

پرسش ۱۱۱:

(اگر امام معصوم یا آن شخصی که از طرف او منصوب شده است موجود نباشند، نماز جمعه مستحب است) آیا منظور از عدم وجود امام و یا کسی که امام او را منصوب نموده، عدم حضور این دو برای نماز است در حالی که در مکان دیگری حاضر می‌باشند، و یا منظور چیز دیگری است؟ و اگر نماز جمعه بدون حضور این دو منعقد گردد اما با راهنمایی و توصیه امام باشد چه حکمی دارد؟

ج / المقصود عدم حضورهما أو حتى عدم حضور الإمام مع عدم تعيينه إمام لإقامة صلاة الجمعة.

پاسخ:

منظور، عدم حضور آن دو، یا منظور تا هنگام عدم حضور امام است بدون اینکه امامی را برای نماز تعیین کرده باشد.

س ۱۱۲ / ورد في صلاة الجمعة: (فلومات الإمام في أثناء الصلاة لم تبطل الجمعة، وجزاز أن تقدم الجماعة من يتم بهم الصلاة)، والسؤال: هل المتقدم يكمل بهم الصلاة أو يستأنف الصلاة بهم من جديد، وكيف يقدموه وهم في الصلاة أو أن من يقدموه يصلي في الصفوف الأخر مثلاً؟

پرسش ۱۱۲:

در نماز جمعه وارد شده است: (اگر در وسط نماز جمعه، امام (جمعه) فوت کند (بمیرد)، نماز باطل نمیشود، بلکه جایز است، جماعت کسی را جلو بیندازند تا نماز جمعه را برای آنها تمام کند). سوال این است: کسی که پیش فرستاده می شود آیا باید نماز را با آنها تکمیل کند و یا نمازی جدید را با آنها آغاز نماید؟ و چگونه او را مقدم بدارند در حالی که در نماز می باشند و مثلاً اگر کسی که می خواهند مقدم بدارند در صفوف آخر باشد چطور؟

ج / المتقدم يكمل الصلاة ولا يجب أن يقدمه الجميع بل يكفي أن يقدمه بعضهم بأن يشير له بالتقدم بصورة ما.

پاسخ:

کسی که جلو فرستاده می شود، نماز را کامل می کند و نیازی نیست کسی که جلو فرستاده می شود توسط همه جماعت انتخاب شود، بلکه اگر تعدادی به او اشاره کنند که جلو رود کافی است.

س ۱۱۳ / كيف يصلي الصم البكم صلاة الجمعة المباركة وهم لا يفهمون ولا يسمعون الخطبة؟ وهل يحتاجون إلى من يعرفهم بالخطبة بالإشارات المفهومة، أم يكفي الحضور فقط ويسقط التكليف الشرعي؟

پرسش ۱۱۳:

کر و لالها چگونه نماز جمعه را به جا آورند در حالی که خطبهها را نمی شنوند و نمی فهمند؟ آیا باید کسی با زبان اشاره خطبهها را به آنها بفهماند؟ یا صرف حضور آنها کفایت و تکلیف شرعی را ساقط می نماید؟

ج/ وجود من يترجم الخطبة لهم بالإشارات أفضل ولكنه ليس بواجب.

پاسخ:

بهتر است کسی خطبه‌ها را با زبان اشاره به آنها بفهماند ولی واجب نیست.

س۱۱۴/ هل يشترط أن تكون الخطبتان باللغة العربية، وما حكم العربي يأتّم بغير العربي في الجمعة؟

پرسش ۱۱۴:

آیا شرط است که خطبه‌ها به زبان عربی باشد؟ و اگر عربی به غیر عرب در نماز جمعه اقتدا کند، چه حکمی دارد؟

ج/ يجوز أن تكون الخطبة بلغة أكثر الحاضرين للصلاة، ولكن يجب أن يحمد الله ويصلي على النبي وآله ويقرأ شيئاً من القرآن بالعربية، والأفضل أن تكون الخطبة بالعربية وتترجم لغير العرب حتى وإن كانوا أغلب من يحضر الصلاة. ويجوز أن يأتّم من يجيد العربية بمن لا يجيدها، ولكن الأفضل أن يكون الخطيب يجيد العربية ويخطب بالعربية ولا علاقة للقومية بهذا الأمر، فيمكن أن يكون الإمام من أي قومية وهو يجيد العربية.

پاسخ:

جایز است که خطبه به زبان بیشتر افراد حاضر برای نماز خوانده شود؛ اما واجب است که حمد خدا، صلوات بر پیامبر و قسمتی از قرآن به زبان عربی خوانده شود و بهتر آن است که خطبه به زبان عربی باشد و برای غیر عرب ترجمه شود، حتی اگر بیشتر افراد حاضر، غیر عرب باشند. کسی که عربی را نیکو ادا می‌کند جایز است به کسی که نیکو ادا نمی‌کند اقتدا کند، اما بهتر آن است که خطیب، عربی را به خوبی بداند و به عربی خطبه بخواند و قومیت در این موضوع هیچ نقشی ندارد؛ بنابراین امام می‌تواند از هر قومیتی باشد و عربی را نیز به خوبی بداند.

س۱۱۵/ هل يجوز لإمام الجمعة أن يمسك بيده سلاحاً حين أداء الخطبة؟

پرسش ۱۱۵:

آیا جایز است امام در حین ادای خطبه سلاحی به دست گیرد؟

ج/ یکره له الاتكاء على السلاح إلا مع الخوف وتوقع الحاجة إليه، ويستحب الاتكاء على عصا أو عمود أو منصة من الخشب.

پاسخ:

مکروه است که بر سلاح تکیه کند مگر به واسطه ترسی و به وجود آمدن نیازی برای انجام این کار، و تکیه کردن بر عصا، ستون یا تریبون چوبی مستحب می باشد.

س ۱۱۶/ إذا كان إمام الجمعة مسافراً، فهل تصح جمعته وجمعة من يأتّم به من المتمين والمقصرين؟

پرسش ۱۱۶:

اگر امام جمعه، خود، مسافر باشد، آیا نماز جمعه او صحیح است؟ و نیز کسانی که به او اقتدا کنند؟ چه کسانی که نمازشان کامل است و چه کسانی که نمازشان شکسته باشد.

ج/ تصح.

پاسخ:

صحیح است.

س ۱۱۷/ ما هو حکم الإمام في صلاة الجمعة بعد إن قنت القنوت الثاني بعد الركوع ركع مرة أخرى بدل إن يهوي إلى السجود؟ وإذا كانت صلاته باطلة فما حکم صلاة المأمومين في هذه الحالة؟

پرسش ۱۱۷:

اگر امام در نماز جمعه بعد از قنوت دوم، بعد از رکوع، به جای اینکه برای سجده پایین بیاید، بار دیگر به رکوع رود، حکمش چیست؟ و اگر نماز او باطل باشد، حکم نماز مأمومین در این حالت چیست؟

ج/ إن تنبّه قبل أن يرفع رأسه من الركوع كبر للسجود وأتم هويه إلى الأرض وسجد وصحت صلاته، أما إن لم يتذكر حتى رفع رأسه من الركوع فبطلت صلاته وصلاة من يأتّم به.

پاسخ:

اگر پیش از اینکه سر از رکوع بردارد به یاد آورد و برای سجده تکبیر بگوید و پایین رفتن خود به سمت زمین را ادامه دهد و سجده کند نمازش صحیح است، اما اگر به یاد نیامد تا اینکه سر از رکوع بردارد، نماز او و کسانی که به او اقتدا کرده‌اند باطل می‌باشد.

س ۱۱۸ / هل ممكن تحديد انبساط الشمس وارتفاعها الذي تصلى به نافلة الجمعة ولو بحسب الساعات بعد شروق الشمس ؟

پرسش ۱۱۸:

آیا می‌شود انبساط (گستردن) خورشید و بالا آمدن آن را پس از طلوع خورشید، آن گونه که در آن نافله جمعه خوانده می‌شود بیان نماید؛ و حتی اگر امکان‌پذیر باشد بر حسب ساعت.

ج/ تقسم الوقت بين شروق الشمس وزوالها إلى ثلاثة أقسام فيكون الثلث الأول بعد الشروق هو انبساط الشمس والثلث الثاني هو ارتفاعها والثالث هو قبل الزوال.

پاسخ:

زمان بین طلوع خورشید و زوال آن (میان روز) به سه قسمت تقسیم می‌شود: ثلث اول پس از طلوع، انبساط (گستردن) است، ثلث دوم بالا آمدن، و ثلث سوم پیش از زوال می‌باشد.

* * *